

него, когото смята, че е наскърбила преди войната. По този начин тя също изпълнява дълга си към Франция.

Съпругата на Марсел – Луиза, се моли в църквите на Париж за близките си и за всички френски войници. Именно църквите стават сборни места не само за жените, но и за старците, и за децата. Църковните служби придобиват смисъл на публични събрания, а проповедниците – на народни трибуни, които всяват митична вяра и очакват от Бога чудо, подобно на онова, с което Света Женевиев прогонва от Париж ордите на Атила.

Дъщерята на Марсел – Луиза (Шиши), изпраща на фронта своя годеник Рене Лакур и се гордее с него; с това, че той също изпълнява дълга си. На фронта заминава и Жул; загива там, защитавайки Франция. След войната Луиза се омъжва за годе-ника си. Германия губи битките при Марна и Шарлроа, а в крайна сметка – и войната.

От приведените документални свидетелства и текстологични сравнения няма съмнение, че писателят Димитър Димов е ползвал книгата на испанския автор. Отгласи и размишления, които кореспондират с идеите в нея, намираме в двата му най-добри романа, особено при сътворяването на посочените образи. Това транслирано творческо влияние на Висенте Бласко Ибанес обогатява колорита на творбите на Димов, кара ги да звучат едновременно автентично, художествено и психологически вярно и за сетен път доказва, че понякога писателят може да изпревари историка и политика с визията си за човека, народа и обществените явления.